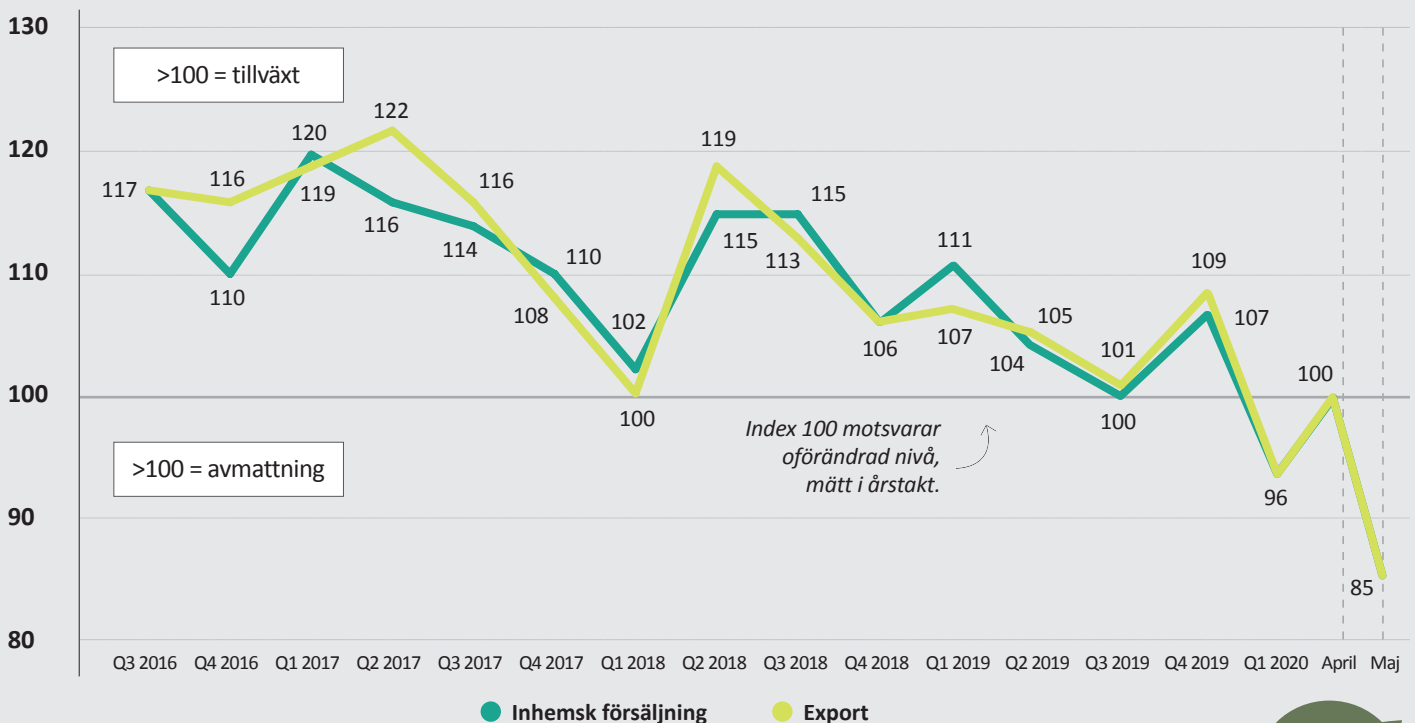

Konjunkturbrev

CORONA-EXTRA

BILD 1. IKEM-INDEX FÖR PERIODEN Q3 2016–MAJ 2020 ÖVER INHEMSK FÖRSÄLJNING SAMT EXPORTEN. INDEXVÄRDE UNDER 100 MARKERAR AVMATTNING (KONTRAKTION) I VOLYM.

Källa: IKEM

Prognos
juni–juli:
85

Coronakrisen märks allt mer för kemi- samt plast- och gummiindustrin

I coronakrisens spår varierar verksamhetsförutsättningarna stort för kemi- industrins olika delbranscher. Värst drabbade är kemi- samt plast- och gummi- industrin. Läkemedelsindustrin däremot är som tidigare mer eller mindre frikopplad från den ekonomiska konjunkturen och kan till och med ha gynnats av coronakrisen. Då alla delbranscher, kemi, läkemedel, raffinaderi samt plast- och gummi, slås samman hamnar produktionsindex på 85 – en klar recession.

IKEM
Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

När IKEM:s medlemsföretag inom kemi-, läkemedels-, plast- och gummiindustrin samt raffinaderi i början på maj månad fick svara på en enkät om hur de såg på utvecklingen under den kommande månaden spådde de stora volymminskningar, uttryckt som index 87, där index 100 innebär oförändrade produktionsvolym och nivåer under 100 innebär produktionsminskning. Det blev i stort sett också facit för perioden, produktionen föll tydligt och indexvärdet hamnade på 85.

I huvudsak förklaras produktionstappet av en vikande global efterfrågan till följd av coronakrisen. En mycket liten del förklaras av utbudsrelaterade problem kopplade till störningar/förseningar i de globala värdekedjor företagen är en del av. Så mycket som 40 procent av IKEM-företagen upplevde inga leveransstörningar alls under maj månad medan 55 procent hade vissa mindre störningar. Sex procent rapporterade stora störningar, men inget företag uppger att de drabbats av mycket stora störningar.

Inom IKEM-branscherna råder det dock stora skillnader i verksamhetsförutsättningarna.

För de konjunkturberoende branscherna, kemi- samt plast- och gummiproduktion, men också för raffinaderierna är nedsidan av den globala recession som följt i coronavirusets spår uppenbar. Kemi- samt plast- och gummiindustrin låg på produktionsindex 71 i maj, dvs långt under IKEM totalt på 85.

Läkemedelsindustrin är liksom tidigare mer eller mindre frikopplad från den ekonomiska konjunkturen. Det globala sjukdomsindexet däremot, som nu under coronakrisen ligger på topp, är troligen positivt för läkemedelsbranschens samlade efterfrågan.

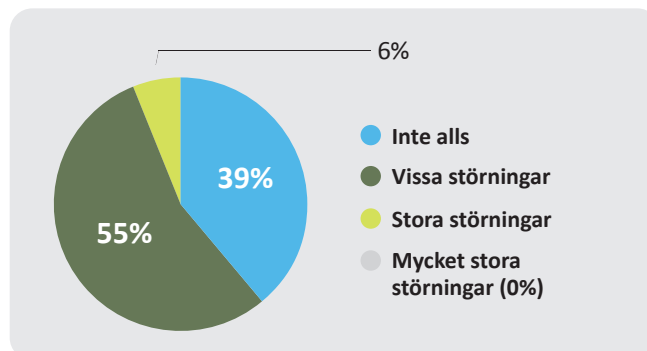
ÅTERHÄMTNINGEN I EKONOMIN KOMMER TA TID

Under de senaste veckorna har förhoppningarna åter väckts om en v-formad global ekonomisk återhämtning. Finansmarknaderna världen över tycks redan diskonterat ett sådant konjunkturförlopp när årets börsnedgångar återhämtat en stor del av tidigare branta indexfall. Samtidigt kommer utvecklingen den kommande månaden, sedan en majoritet av världens utvecklade ekonomier börjar lätta på coronarestriktionerna, vara vägledande för vilken bokstavsformation konjunkturförloppet tar sig. Stora och snabba motgångar avseende smittspridning och insjuknande kan snabbt ändra på de optimistiska förhoppningar som råder just nu.

Även med ett gynnsamt förlopp, motsvarande de mest optimistiska förutsägelseerna, kommer det dock att ta tid för världsekonomin att återhämta sig. Djupa dippar kräver nämligen ännu större uppgångar för att nå tillbaka till utgångsläget. Vägen kantas dessutom av osäkerheter kring statusen för den fria världshandelsordningen och annan potentiellt marknadsstörande politik i viruskrisens efterdyningar.

BILD 2. TILLGÅNGSSIDA UNDER MAJ MÅNAD: HUR PÅVERKADES LEVERANSERNA AV RÅ/INSATSVAROR TILL ERA PRODUKTIONSANLÄGGNINGAR AV CORONAVIRUSET?

Källa: IKEM

TABELL 1. LABORERAR ERT FÖRETAG MED NÅGON BORTRE TIDSGRÄNS FÖR NÄR VÄRLDSEKONOMIN INTE HÅLLS TILLBAKA AV OLIKA GRADER AV CORONA "LOCK DOWN", IN- ELLER UTRESEFÖRBUD MM?

Källa: IKEM

Nej	38%
Ja, om 2–4 månader	9%
Ja, om 4–6 månader	20%
Ja, om 6–8 månader	5%
Ja, om 8–10 månader	26%
Ja, om 10–14 månader	1%
Ja, om +14 månader	0%

I närtid ser IKEM-företagen utan tvekan negativt på tillväxtförutsättningarna. Med god vägledning av orderböckerna för juni-juli landar index på 85, dvs en bred produktionsnedgång. Framförallt är det raffinaderierna, kemi- samt plast- och gummiindustrin som räknar med en svag produktionsstillväxt under sommarmånaderna.

ÖNSKAR FORTSATT STÖD FÖR KORTTIDSPERMITTERINGAR

Att verksamhetsförutsättningarna varierar mellan IKEM-branscherna märks också i bemanningen. De företag som möter en tydligt vikande efterfrågan är också de som i huvudsak använder korttidspermitteringar. Andelen ökade från april till maj månad, så att det i maj var cirka en tredjedel av

IKEM-företagen som använde sig av korttidspermitteringar. Allt i linje med den allmänt tilltagande minskningen i produktionen. Totalt var 12 procent av samtligt anställda (kollektivanställda samt tjänstemän) permitterade under maj månad hos de företag som svarat på enkäten (representerande 2/3 av branschens omsättning). Inom kemi- samt gummi- och plast var motsvarande siffra 20 procent. Utöver korttidspermitteringar tog antalet nyanställda samt antalet uppsagda/varslade i stort sett ut varandra under månaden när alla delbranscher räknas in. Uppenbart har alltså korttidspermitteringarna tjänat sitt syfte – att rädda arbetstillfällen under en exceptionell kris. Åtminstone att döma av utfallet bland IKEM-företagen.

Att möjligheten att använda sig av den 80-procentiga permitteringsnivån försvinner vid juli månads utgång ställer sig nio av tio IKEM-företag som idag använder sig av permitteringar frågande till. De hade önskat sig ytterligare en tids förlängning av maxnivån på 80 procent. Anledningen är helt enkelt att många företag räknar med att coronakrisen håller i sig ytterligare en tid. Hur lång tid företagen tror att krisen kommer hålla i sig varierar. Sex av tio företag kalkylerar med en bortre tidsgräns för när coronaviruset förlorar sitt tydligt negativa inflytande på världsekonomin. Av denna grupp är det i sin tur nästan samtliga som tror att coronaviruset har max 10 månader kvar som globalt ekonomiskt sänke, varav cirka hälften räknar med max 6 månader.

STÖDET FÖR SVENSKA CORONA-STRATEGIN MINSKAR

I takt med att de svenska coronarelaterade dödstaten stigit har den svenska coronastrategin blivit alltmer ifrågasatt i omvärlden, liksom även i den inhemska debatten. Det är självklart alldeles för tidigt att dra tvärsäkra slutsatser om vilka länder som valt rätt eller fel strategi. Uppfattningen i Sverige bland allmänheten verkar också vara att de coronarelaterade restriktioner och förbud som införts i landet varit väl avvägda och välmotiverade.

När företagen i början av maj fick svara på frågan om vad de tyckte om den svenska coronastrategin gav en övervägande andel om 73 procent av ledande IKEM-företrädare den med beröm godkänt. Uppenbart börjar en del nu vackla i sin uppfattning och andelen som ger högsta betyg minskar till 65 procent i juni. Andelen som ger underkänt går från noll i maj till två procent i juni.

IKEM:s medlemsföretag verkar inom det breda spannet av plast-, gummi-, kemi- och läkemedelsproduktion. Branschens totala förädlingsvärde uppgår till en knappt femtedel av den totala industriproduktionen i Sverige. Exportvärdet var 325 miljarder kronor 2019. Samtliga redovisade svar, där annat ej anges, från konjunktur-enkäten är omsättningsviktade med företagets omsättning. Konjunkturbrevet redovisas för varje kvartal.

För frågor kontakta:

Carl Eckerdal, chefekonom
070-497 11 98
carl.eckerdal@ikem.se

IKEM

Innovation and Chemical Industries in Sweden
Innovations- och kemiindustrierna i Sverige
Box 55915 | SE 102 16 Stockholm | Sweden
www.ikem.se

TABELL 2. VILKET BETYG GER NI SVENSKA STATENS FÖRSIKTIGA CORONA-STRATEGI VS. OMVÄRLDENS MER HÅRDFÖRA (LOCK DOWN)?

Källa: IKEM

	Maj	Juni
Tydligt negativa	0%	2%
Neutrala	26%	34%
Tydligt optimistiska	73%	64%